

Inatsisartut suleriaasiat § 33 naapertorlugu Inatsisit atortinneqarnerannut ataatsimiititaliami ilaasortat matumuuna aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiuppaat:

Inatsisartut Ombudsmandiata 2013-imut ukiumoortumik nalunaarutaata Inatsisartunit tusaatissatut tiguneqarnissaanik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersut.

(Inatsisit atortinneqarnerannut ataatsimiititaliap siulittaasua Laura Tàunâjik, Siumut, Inatsisit atortinneqarnerannut ataatsimiititaliami ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit, Inatsisit atortinneqarnerannut ataatsimiititaliami ilaasortaq Ineqi Kielsen, Siumut, Inatsisit atortinneqarnerannut ataatsimiititaliami ilaasortaq Aaja Chemnitz Larsen, Inuit Ataqtigiit, Inatsisit atortinneqarnerannut ataatsimiititaliami ilaasortaq Iddimanngiu Bianco, Inuit Ataqtigiit Inatsisinut Ataatsimiititaliami sinniisoq Michael Rosing, Demokraatit)

Tunnjavilersuut:

Inatsisinut Ataatsimiititaliap aallarniutigalugu pilluaqqusiumalluni periarfissaq atorumavaa: Ombudsmandimut suleqataanullu pilluaqqusissut, Inatsisartunut pilluaqqussut nunamilu innutaasunut tamanut pilluaqqussut. Ombudsmandeqarfiup nunami maani pilersinneqarneranit ukioq manna ukiut 20-nngorput. Ombudsmandeqarfik suliffeqarfiuvoq Inatsisartunut innuttaasunullu pingaarutilik, ukiut 20-it matuma siorna annertuumik tanngassimaarutaalluni isumalluarfigineqarlunilu pilersinneqartoq. Ullumikkullu tamatta isumaqtigiissutigisinnaagunarparput, Inatsisaartut taamani ajunngitsumik aalajangiussisimasut. Misilittagaalersut takutissimavaat Ombudsmandimik pisariaqartitsisoqarsimasoq – sulilu pisariaqartitsisoqartoq – suliffeqarfillu ukiut 20-t qaangiutereerneranni sulit tanngassimaarutigisinnaagipput.

Allaffissornikkut aqutsinerup inatsisini sinaakkusiussat iluanni kiisalu ingerlatsivinni inatsisitigut malitarisassat iluini ingerlanneqarnissaa pillugu Inatsisartut inatsisiliortutut Ombudsmandi nakkutilliusussatut suliaqarnissaanik pisussaaffilersippaa. Taamaalilluni Ombudsmandi Inatsisartut Naalakkersuisunik nakkutilliinerannut sakkuvoq, kisiannili aamma nunap inuttaasa eqqartuussiveqarnikkut illersugaanissaannut qulakkeerinnittuulluni. Ombudsmandi taamaalilluni tassaavoq *Inatsisartut innuttaasullu* ataatsimut Ombudsmandiat.

Inatsisartut Ombudsmandiat ukiut tamaasa Inatsisartunut nalunaarusiortarpoq, tassa ukiumi qaangiuttumi Ombudsmandip suliarisarsimasani nalunaarusiaralugit. Qinersinissamik nalunaaruteqartoqarneranik pissuteqarluni 2014-imi ukiakkut ataatsimiinneq ingerlanneqanngilaq. Taamaammallu Ombudsmandip 2013-imut nalunaarutaa ukioq manna upernaakkut ataatsimiinnermi suliarineqassaaq.

Ataatsimiinnermi tassani Inatsisartut Ombudsmandiata ukiumoortumik nalunaarusiami imarisaata ilaanik ataatsimiititaliamut immikkut soqtiginaatillit ataatsimiititaliamut paasisutissiissutigineqarput.

Ombudsmandip 2013-mut ukiumoortumik nalunaarusiaani – maannamut pisarnertut – suliat arlallit malittarisassatut tunnjavimmi namminerimi imaluunniit malittarisassat allaffissuutigineranni kukkunernik amigaatinillu nalunaarutigineqarsimasut

ilanngunneqarsimapput.

Taamaalilluni innutaasut piginnaatitaaffitsigut isumannaatsuutinnissaat pisortatullu oqartussat suliasaminik suliarinnittarnissaat nukittorsartuarneqaqqullugu anguniagaqarnitsinni ukiumoortumik nalunaarussiaq sakkutut ikiuutitullu atorneqarsinnaavoq.

Ukiuni kingullerni nalunaarutit, ajornartorsiutit minnerunngitsumik pisortunut Inatsisartunullu soqutiginaateqarsinnaasut pillugit allaaserisanik ataasiakkaanik aamma imaqartarsimapput. 2013-imi nalunaarummi ilaatigut, suliasanik sapinngisamik pitsaanerpaamik suliffeqarfiup naammassinninnissaa anguniarlugu, ukiuni kingullerni eqiingaffigisaminik pingaarnersiuinnerminillu suliffeqarfiup suliasaqarfimmi ilaanni ataasiakkaani allannguisimanera pillugu Ombudsmandip nassuiaateqarneranik imaqartunik, allaaserisanik ilanngussisoqarsimavoq, tassani minnerunngitsumik, nukissat suliffeqarfimmut atugassiissutaasut aallaavigalugit naammagittaalliuteqartut soqutigisaat eqqarsaatigalugit.

Tamanna ilaatigut Ombudsmandip naammagittaalliutinik suliarinninnerminut atatillugu siornatigumut naleqqiullugu suliap pissusissamisoorumik aalajangiivigineqarsimanerata piaartumik qulaajaaviginerani, naammagittaalliuteqartup soqutigisaanik eqqumaffiginninnerulersimaneranik nassataqarsimavoq. Ombudsmandip oqaaseqaatissaanik immaqa sivisuumik utaqqereerluni, pisortat suliarinninnerminni malittarisassamik ataatsimik arlalinnilluunniit kukkussuteqarsimasut, taamaakkaluartorli aalajangiinerat pissusissamisoorutut Ombudsmandimit naqissuserneqartoq tusarlugu, innutaasumut Ombudsmandimut naammagittaalliuteqartumut narjuumminartuusinnaavoq. Ombudsmandip naammagittaalliummik tigusaqarnerminili pisortat suliamik suliarinninnerminni annikitsunik kukkussuteqarsimasut takusinnaaguniuk, taamaattorli kukkussutit taakku suliap aalajangiivigineqarneranut sunniuteqarsinnanngitsut, Ombudsmandi naammagittaalliummik suliarinninnissaminut siornatigumut naleqqiullugu akulikinnerusumik itigartitsisinnaavoq.

Ombudsmandip naammagittaalliutit arlallit tunngavigalugit pisortat malittarisassanik aalajangersimasunik kukkussuteqartarsimasungasut takusinnaaguniuk, Ombudsmandilu naammagittaalliutinik suliarinninnissaminik itigartitsissuteqarsimatillugu, taarsiullugu nammineerluni misissuiffiginninnermik aallartitsinermigut Ombudsmandi ajornartorsiummut isummersinnaavoq, tassani pisut pillugit sulianik toqqaalluni taakkulu misissorlugit.

Naammagittaalliuteqartup soqutigisaanik eqiingaffiginninnerup aamma nassatarisimavaa, pisortat suliarinninnerminnut piffissaq atugaat pillugu naammagittaalliutinik suliarinninnerminut taarsiullugu Ombudsmandip pisortanut pineqartunut oqarasuaatikkut saaffiginnilluni suliap piaartumik naammassineqarnissaa pillugu nalinginnaasumik kaammattuisalernera. Naammagittaalliuteqartoq taamaalilluni Ombudsmandip oqaaseqaatissaanik utaqqsariaarulluni.

Suleriaaseq nutaaq taanna suliat itigartitsissutigineqarsimasut pillugit kisitsisitigut takussutissiani takuneqarsinnaavoq: Naammagittaalliutit Ombudsmandimit itigartitsissutigineqartut malunnaatilimmik amerleriaateqarsimapput, suliallu Ombudsmandip oqaaseqaateqarneranik inerneqartut ikileriaateqarsimallutik.

Naammagittaalliutit siunnersuinerillu 2013-imi 2012-imut naleqqiullugu malunnaatilimmik

amerlanerusimapput, tamanna immaqa ilaatigut Ombudsmandip 2012-imi pinnani 2013-imi kommuninut tikeraarsimaneramik patsiseqarsinnaavoq. (Kommuninut tikeraarnut atatillugu innuttaasut Ombudsmandimik naapitsinissaminnik periarfissaqartaramik, taamaalillutillu sulianut siunnersorneqarusullutik saqqummiussinissaminnut periarfissinneqartarlutik). Ombudsmandi 2013-imi aamma arlalinnik tusagassiutitigut nalunaaruteqarpoq, tusagassiutitigullu allaaserinninnerit Ombudsmandimut tunngassuteqartut Ombudsmandimut saaffiginnissutit piffissami aalajangersimasumi amerlinerannik nassataqartarnerat misilittagaavoq.

Tamatuma innuttaasut pisinnaatitaaffitsigut illersuugaanerisa isumannaarneqarnissaanut ilaatigut Ombudsmandimut naammagittaalliteqarnissamut periarfissamik innuttaasut ilisimanninnerisa qanoq pingaaruteqartigineramik erseqqissaateqarnissaanut Inatsisinut Ataatsimiititaliaq tunngavissippaa. Tamatuma naqissuserpaa Ombudsmandip pisortat maleruagassamik atuuttunik malinninnerannik “paarsisutut”, eqiingasumik nakkutilliisutut, innuttaasut akornanni saqquminerata pingaaruteqarnera. Nukissanik Ombudsmandimut atugassiissutaasunik killeqartunik qanoq atuinissamut pingaarnersiuiinnermi Ombudsmandip suliassaanut allanut ilanngullugu eqiingaffiginninneq taanna aamma ilaasariaqarpoq.

Ombudsmandi 2012 aallarnerfigalugu paaqqinnittarfinnut nakkutilliiartorluni pulaartalersimasoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Ombudsmandip siusinnerusukkut Ombudsmandi pillugu inatsisip § 16-iani nakkutilliisinnaanermut tunngavissaq taamaallaat kommunit allaffiitut nakkutilliiartornernut atortarsimavaa. Ombudsmandi 2013-imi Rødekorsip Nuummi paaqqinnittarfianut nakkutilliiartorluni pulaarsimavoq. Tamanna Ombudsmandip suleriaasiani nutarterinertut pitsaasorujussuartut Inatsisinut Ataatsimiititaliamit isigineqarpoq.

Taamatut oqaaseqarluni Inatsisartut Ombudsmandiata 2013-imut nalunaarutaa pillugu siunnersuut Inatsisartunit tusaatissatut tiguneqartussanngorlugu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup saqqummiupaa.

Ilanngulluguttaaq Inatsisartut Ombudsmandiat 2013-imi suliaanut annertuunut Inatsisit Atortin neqarnerannut Ataatsimiititaliap qujassuteqassaaq.